

Informace ze zdravotnictví Moravskoslezského kraje

Ústavu zdravotnických informací a statistiky
České republiky

Ostrava
20. 6. 2013

2

Činnost oboru alergologie a klinická imunologie v Moravskoslezském kraji v roce 2012

*Activity in the branch allergology and clinical immunology
in the Moravskoslezsky Region in 2012*

Souhrn

Informace ze zdravotnictví kraje o činnosti oboru alergologie a klinické imunologie v Moravskoslezském kraji v roce 2012 obsahuje údaje o ambulantní péči v členění podle území, personálním zajištění, činnosti a o dispenzarizovaných osobách pro vybrané diagnózy. Celkový počet ošetření se proti předešlému roku snížil o 4 %. Na 1 lékaře připadlo ročně 5 769 ošetření. Nejčastějším důvodem dispenzarizace pro vybranou diagnózu zůstává jako v předchozích letech senná rýma (J30.1).

Summary

Information on health service activity in the branch of allergology and clinical immunology in the Moravskoslezsky region in 2012 contains data about out-patient care by district of the region, data about personnel capacity, activity and about patients followed up for selected diagnoses. The total number of examinations decreased by 4 % against the previous year. The average number of examinations per 1 physician was 5 769. The most frequent cause of followed-up (dispensarised) patients for selected allergic diseases in this region was pollinosis (J30.1).

Podkladem pro zpracování informace byly údaje z ročního výkazu A (MZ) 1-01 o činnosti oboru, který vyplňuje každé ambulantní pracoviště alergologie a klinické imunologie všech zřizovatelů, včetně ambulantních částí lůžkových zařízení. Výkazy byly součástí Programu statistických zjišťování v ČR na rok 2012. Formuláře výkazů a pokyny jsou vystaveny na internetu www.uzis.cz.

Edice IZK o činnosti oboru alergologie a klinické imunologie v předchozích letech jsou dostupné na internetových stránkách ústavu v části Rychlé informace.

Informace je sestavena z údajů odevzdaných výkazů pracovišť alergologie a klinické imunologie, celkem 49, pouze jedna ordinace nedodala výkaz z důvodu přerušené činnosti. Odbornou péči v kraji zabezpečovalo 43,14 lékařů a 42,37 zdravotnických pracovníků nelékařů s odbornou způsobilostí bez odborného dohledu (dále jen ZPBD). Na 100 tisíc obyvatel kraje připadlo 3,65 lékařů, v ČR to bylo 4,16 lékařů.

Počet léčených pacientů v kraji se proti roku 2011 mírně zvýšil o necelé 1 %, u počtu ošetření-vyšetření (dále jen ošetření) došlo k poklesu o 4 %. Ze všech léčených pacientů zaujímaly děti a dorost ve věku do 19 let 38 % a jejich počet se zvýšil o 1 %. Na 1 úvazek lékaře připadlo ročně v kraji 5 769 (ČR 5 181) ošetření a 2 841 (ČR 2 021) léčených pacientů. Počet ošetření na 1 léčeného pacienta byl nejvyšší v okrese Bruntál a Karviná 2,4, nejnižší v okrese Frýdek-Místek 1,7, průměr za kraj dosáhl 2,0 ošetření (ČR 2,6). Na 1 000 obyvatel kraje připadlo 100 léčených pacientů (ČR 84).

Počet kožních testů se snížil o 3 %, celkem na 269 291. V průměru bylo 1 léčenému pacientovi aplikováno 2,2 kožních testů (ČR 3,0). Na 100 léčených připadlo 7,8 pacientů léčených specifickou hyposenzibilizací (ČR 9,2) a u 1,7 pacientů na 100 léčených byla zahájena individuální injekční nebo perorální specifická imunoterapie alergeny (ČR 2,4).

V roce 2012 se opět sledovalo 10 vybraných diagnóz ve čtyřech věkových kategoriích. Jeden pacient může být uveden i vícekrát, pokud je léčen na více diagnóz. Dlouhodobě se sledují čtyři diagnózy - atopická dermatitida L20.-, pollinosa J30.1, stálá alergická rýma J30.3 a astma J45.-.

Nejčastějším důvodem dispenzarizace, v roce 2012 s nárůstem o 2 %, zůstává jako v předchozích letech senná rýma (J30.1), v přepočtu na 10 tis. obyvatel 382 (ČR 313) onemocnění. U stálé alergické rýmy (J30.3) činil počet dispenzarizovaných na 10 tis. obyvatel 175 (ČR 162) případů. Atopická dermatitis (L20.-) se vyskytovala ve 24 % u dětí 6–14 let a v 21 % u dětí 0–5 let. Relace 90 případů na 10 tis. obyvatel kraje byla vyšší než průměr za ČR 80 případů. Počtem dispenzarizovaných na 10 tis. obyvatel pro dg. Astma (J45.-) okres Ostrava vysoce překračuje 490 dispenzarizacemi (rok 2011: 468) krajskou hodnotu 362 (ČR 277). Relace potvrzuje zhoršené životní podmínky a špatné ovzduší v okrese.

Od roku 2004 se sledují dispenzarizovaní pacienti pro dalších šest diagnóz ze skupiny poruch mechanismu imunity a systémových onemocnění pojivové tkáně, které svým výskytem již nejsou tak významné. K 31. 12. 2012 bylo na 10 tisíc obyvatel kraje sledováno 20 pacientů s diagnózou D80.- imunodeficiencie s převahou poruch protilátek (ČR 25) a 7 pacientů s diagnózou D83.- běžná variabilní imunodeficiencie (ČR 12). Sjögrenův syndrom a jiné systémové postižení pojivové tkáně jsou důvodem dispenzarizace ve 220 případech, Wegenerova granulomatóza a jiné nekrotizující vaskulopatie ve 12 případech, systémový lupus erythematosus v 57 případech a dermatomyositis v 16 případech.

K péči o pacienty bylo použito 48 spirometrů (ČR 433). Provedlo se na nich 75 788 výkonů, což představovalo nárůst proti předchozímu roku o necelé jedno procento. Průměrně na jeden spirometr připadlo 1 579 výkonů.

Zpracovala: Blažena Kozlíková
ÚZIS ČR, Regionální pracoviště Ostrava
17. listopadu 1790, 708 52 Ostrava-Poruba
tel.: 597 374 185
e-mail: kozlikova@uzis.cz
<http://www.uzis.cz>

Zajištění ambulantní péče podle území

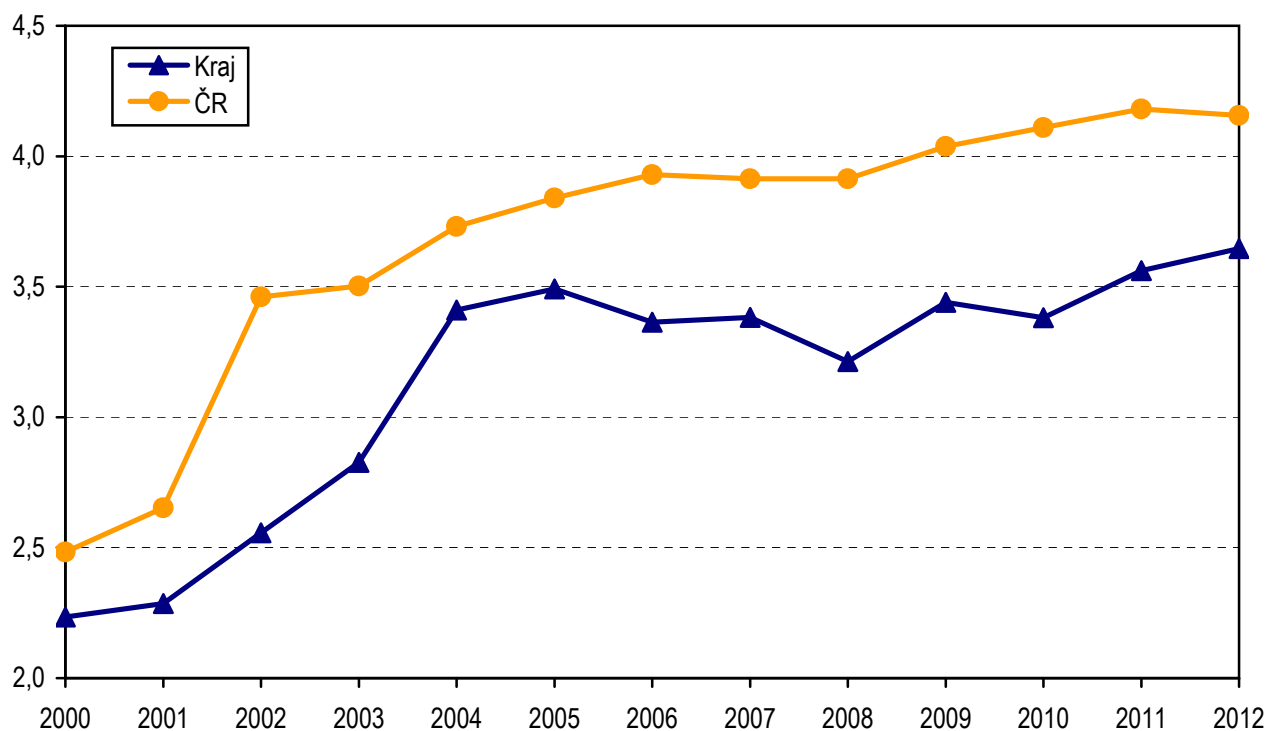
Území, kraj	Počet zpravodajských jednotek	Počet pracovníků ¹⁾		Počet léčených pacientů		Počet ošetření - vyšetření		
		lékaři	ZPBD ²⁾	celkem	z toho děti a dorost ³⁾ (v %)	celkem	na 1 lékaře	na 1 léčeného pacienta
Bruntál	5	3,90	4,00	10 835	28,1	25 871	6 634	2,4
Frýdek-Místek	9	9,12	8,02	39 600	40,4	67 585	7 411	1,7
Karviná	9	8,07	8,85	18 129	40,2	43 005	5 329	2,4
Nový Jičín	6	4,25	4,70	11 872	33,0	22 954	5 401	1,9
Opava	5	4,50	4,50	14 690	44,0	28 311	6 291	1,9
Ostrava	15	13,30	12,30	27 424	37,0	61 162	4 599	2,2
Moravskoslezský kraj	49	43,14	42,37	122 550	38,2	248 888	5 769	2,0
ČR	411	438,29	544,33	885 918	36,7	2 270 871	5 181	2,6

¹⁾ Průměrný roční přepočtený počet pracovníků včetně smluvních, součet úvazků

²⁾ ZPBD - zdravotničtí pracovníci nelékaři s odbornou způsobilostí bez odborného dohledu dle zákona č. 96/2004 Sb., o nelékařských zdravotnických povoláních, § 5–§ 21a

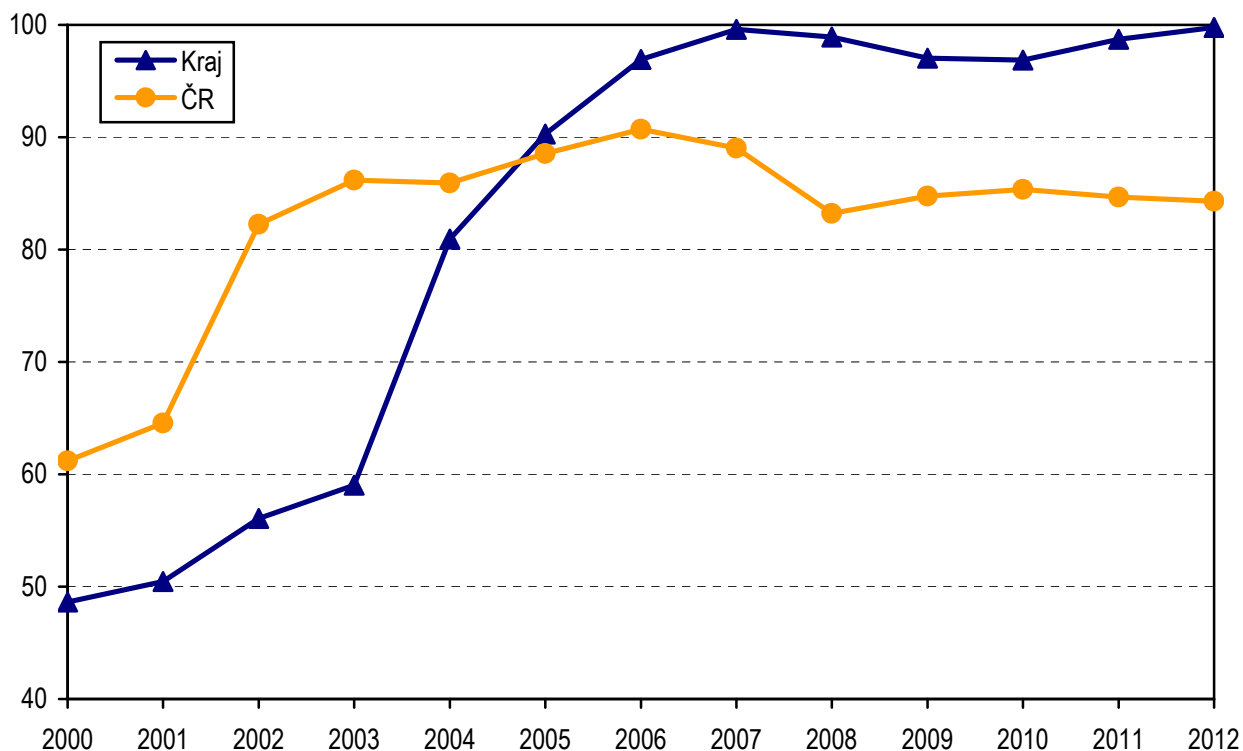
³⁾ Děti a dorost ve věku 0–19 let

**Počet lékařů ¹⁾ na 100 000 obyvatel
- vývoj v letech 2000–2012**

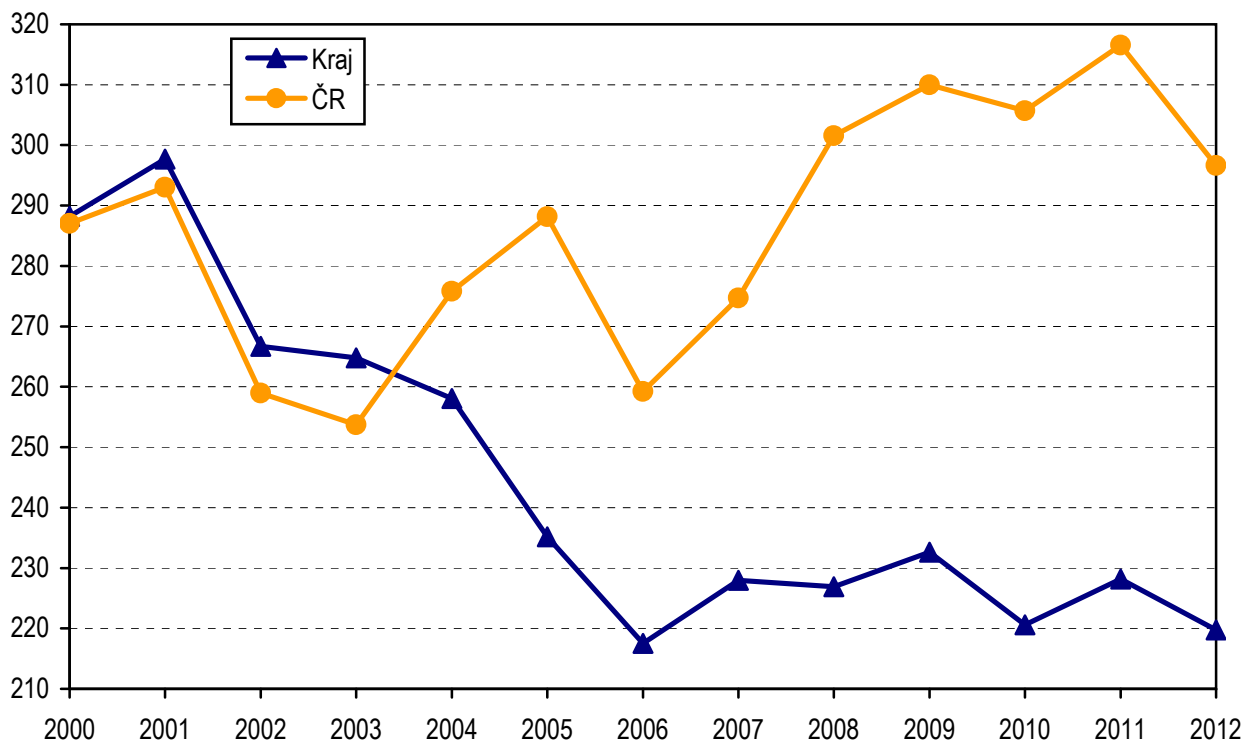

¹⁾ Přepočtený počet lékařů včetně smluvních k 31.12.

**Počet léčených pacientů na 1 000 obyvatel
- vývoj v letech 2000–2012**

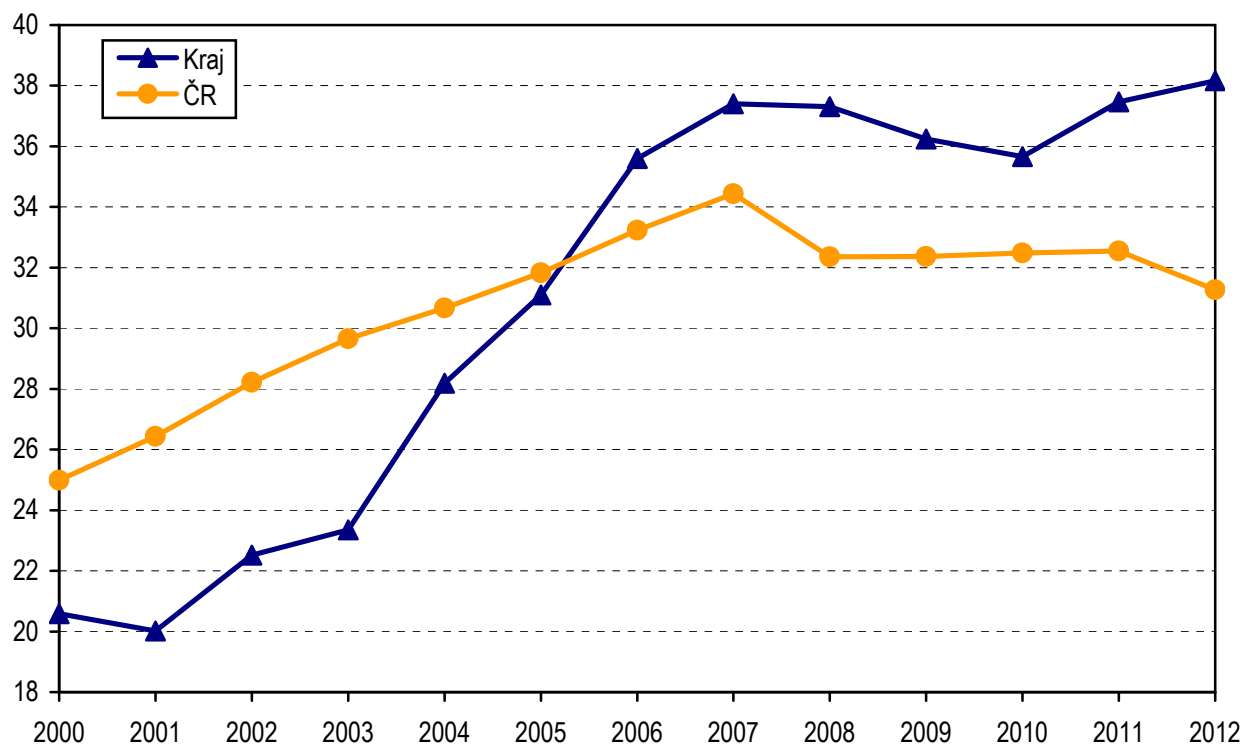
**Počet kožních testů na 100 léčených pacientů
- vývoj v letech 2000–2012**

Dispenzarizovaní pacienti pro vybranou diagnózu v okresech

Území (okres, kraj, ČR)	Počet dispenzarizovaných pro vybranou diagnózu na 10 tis. obyvatel					
	Atopická dermatitida (L20.-)	Pollinosis (J30.1)	Stálá alergická rýma (J30.3)	Astma (J45.-)	Imunodeficiencie s převahou poruch protilátek (D80.-)	Běžná variabilní imunodeficiencie (D83.-)
Bruntál	20,76	276,93	159,79	221,02	88,97	0,63
Frydek-Místek	192,52	633,99	190,02	307,09	21,75	6,35
Karviná	48,25	303,04	164,61	349,07	20,77	5,48
Nový Jičín	89,50	338,77	237,04	482,63	2,17	4,08
Opava	56,13	203,92	88,21	181,56	7,12	0,68
Ostrava	94,15	426,93	196,36	490,04	11,73	14,50
Moravskoslezský kraj	89,62	381,60	175,08	361,89	19,57	6,80
ČR	79,78	312,74	161,56	276,96	25,18	11,92

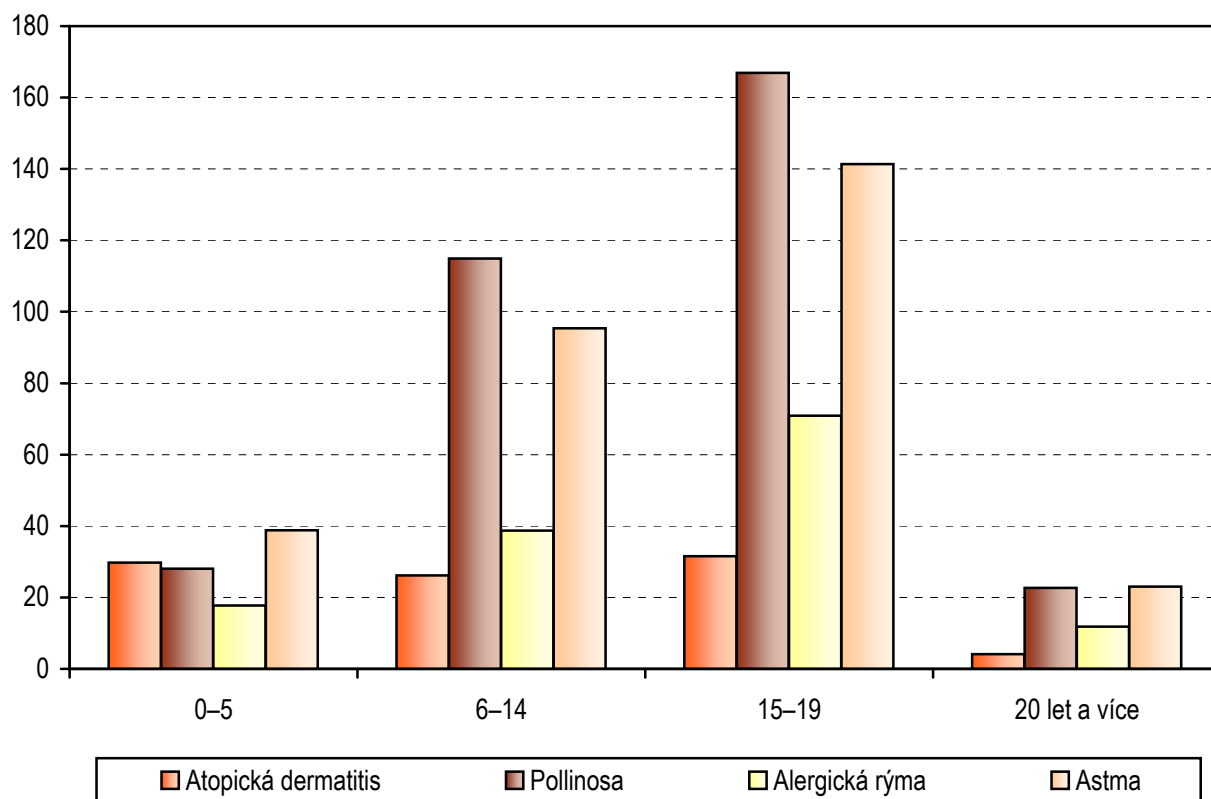
Počet dispenzarizovaných pacientů pro pollinosis na 1 000 obyvatel - vývoj v letech 2000–2012

Dispenzarizovaní pacienti pro vybranou diagnózu

Vybraná onemocnění (diagnóza MKN-10)	Počet dispenzarizovaných osob						
	celkem	z toho ve věku (v %)				kraj na 10 tis. obyvatel	ČR na 10 tis. obyvatel
		0–5 let	6–14 let	15–19 let	20 let a více		
Atopická dermatitis (L20.-)	10 993	20,9	24,3	18,2	36,6	89,62	79,78
Pollinosa (J30.1)	46 807	4,6	25,0	22,7	47,7	381,60	312,74
Stálá alergická rýma (J30.3)	21 475	6,4	18,3	21,0	54,3	175,08	161,56
Astma (J45.-)	44 389	6,7	21,9	20,2	51,2	361,89	276,96
Imunodeficience s převahou poruch protilátek (D80.-)	2 401	11,0	25,2	17,3	46,5	19,57	25,18
Běžná variabilní imunodeficience (D83.-)	834	26,9	36,6	15,3	21,2	6,80	11,92
Wegenerova granulomatóza a jiné nekrotizující vaskulopatie (M31.-)	12	-	-	8,3	91,7	0,10	0,20
Systémový lupus erythematosus (M32.-)	57	-	10,5	10,5	78,9	0,46	0,50
Dermatomyositis (M33.-)	16	-	6,3	-	93,8	0,13	0,09
Sjögrenův syndrom a jiné systémové postižení pojivové tkáně (M35.-)	220	2,3	12,7	5,9	79,1	1,79	1,51

Počet dispenzarizovaných pacientů podle věkových skupin na 1 000 obyvatel těže věkové skupiny - rok 2012

Vývoj dispenzarizovaných pacientů pro vybranou diagnózu v letech 2000–2012

Rok	Počet dispenzarizovaných pro vybranou diagnózu					
	Atopická dermatitida (L20.-)	Pollinosis (J30.1)	Stálá alergická rýma (J30.3)	Astma bronchiální (J45.9)	Astma alergické (J45.0)	Astma (J45.-)
	absolutně					
2000	5 481	26 314	10 966	5 788	13 963	.
2001	4 279	25 341	9 851	5 800	12 282	.
2002	5 897	28 433	11 197	7 520	14 686	.
2003	6 385	29 432	14 393	10 321	15 983	.
2004	8 222	35 441	14 540	12 303	18 301	.
2005	9 205	38 905	14 662	13 618	.	.
2006	10 229	44 470	21 105	.	.	32 550
2007	9 825	46 751	23 114	.	.	36 393
2008	9 707	46 640	23 053	.	.	37 300
2009	10 000	45 205	21 382	.	.	39 387
2010	10 171	44 329	20 111	.	.	40 621
2011	10 179	46 103	20 754	.	.	42 218
2012	10 993	46 807	21 475	.	.	44 389
	na 10 tis. obyvatel					
2000	42,89	205,89	85,80	45,29	109,25	.
2001	33,80	200,18	77,82	45,82	97,02	.
2002	46,70	225,18	88,68	59,56	116,31	.
2003	50,66	233,54	114,21	81,89	126,82	.
2004	65,38	281,82	115,62	97,83	145,53	.
2005	73,59	311,05	117,22	108,88	.	.
2006	81,88	355,96	168,94	.	.	260,55
2007	78,61	374,04	184,93	.	.	291,17
2008	77,64	373,04	184,39	.	.	298,34
2009	80,17	362,40	171,42	.	.	315,76
2010	81,81	356,57	161,77	.	.	326,74
2011	82,71	374,63	168,65	.	.	343,06
2012	89,62	381,60	175,08	.	.	361,89

Pozn.: symbol "." znamená, že ukazatel nebyl sledován